

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

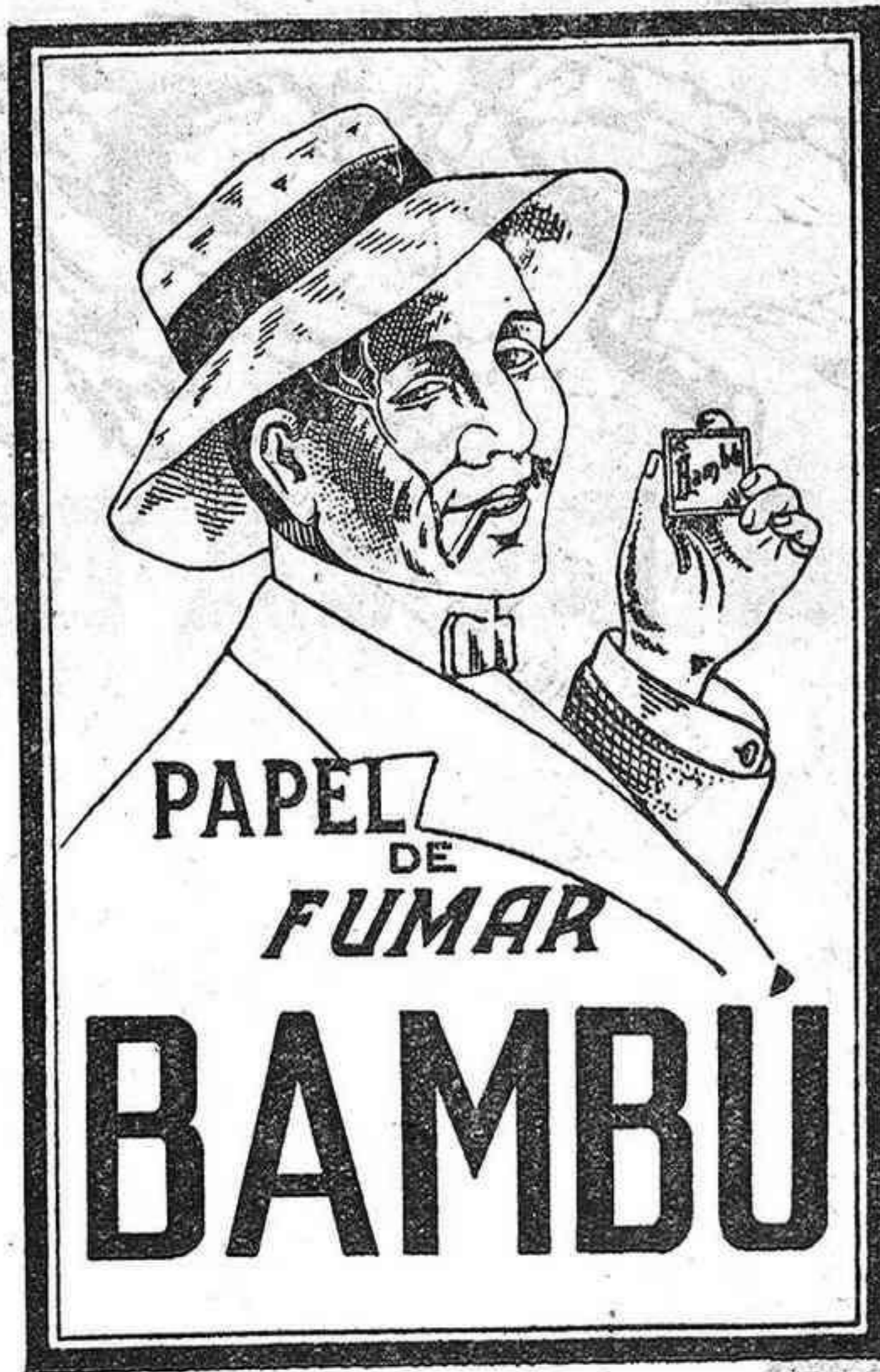
PERTANYEN A LA BIBLIOTECA DE L'ATENEU BARCELONÈS

90
28
62

La immigració forastera

El que esdevé actualment a Catalunya.

VIES URINÀRIES Impureses de la sang-Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (Purgacions) amb totes les seves manifestacions, *urapitís*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc. de l'home, *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anèxitis*, *fluixos*, etc. de la dona, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb els **Caixets del Doctor Solvré**, als malalts es gaureixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que

necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. **Venda: 6'60 ptes. caixa.**

Impureses de la sang: *Sífilis* (avaríosis), *eczemes*, *herpes*, *úlcers varicosos* (llagues de les cames) *erupcions*, *escrofuloses*, *eritemes*, *acne urticària*, etc.; malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb les **Píldores depuratives del Dr. Solvré**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven augmentant-se totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent amb poc temps totes les úlcers, llagues grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant o l'organisme rastre del passat. **Venda: 6'60 ptes. flascó.**

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrèa*, (pèrdues seminals), *causament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos*, de la dona i totes les manifestacions de la *Neurastènia*, o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es gaureixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Solvré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrem vellès, sense forçar l'organisme, el vigor sexual de l'edat. **Venda: pessetes 6'60 el flascó.**

Venda en les principals farmàcies d'Espanya Portugal i les Amèriques

NOTA. — Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang, o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes, en segells per al franquès a **Oficina Laboratori Solvré, carrer del Ter, 16, telèfon 5079, S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament, tractament i guariment de dites malalties.

FERROTIL
Especific de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt eficaç per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulasa de les glàndules intersicials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfurs, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dütrem
Alt de Sant Pere, 50 - B A R C E L O N A - Telèfon 18631

Preu: 21'75 ptes.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÓNICA

El que convindria no oblidar

N les eleccions que portaren la República, es llançaren a l'opinió noms, la majoria dels quals eren gairebé desconeguts.

Adhuc no es mirà pas gaire prim en l'escolliment. Es tenia la impressió que les candidatures d'Esquerra Republicana de Catalunya anirien al cove, i es comptà més amb qui fou possible que no amb qui es volia

comptar.

Però en aquells moments hi havia una opinió contrària, en absolut, al règim que manava, i els noms desconegut foren portats a la victòria, no per qui ells eren, sinó pel que representaven.

Es volia trencar amb el passat, i, els que s'aplegaven al partit nou nat, representaven uns procediments i uns guiatges absolutament diferents dels guiatges i sistemes que eren d'ús corrent als qui es volia fer caure.

Vingué la República, vingueren els homes nous, i el poble, amb arborada confiança, esperà veure el canvi que havia de portar-li la felicitat; seguí atent el treball dels nous elegits, confiant trobar-lo ben diferent del treball dels altres.

Massa confiança? Exigència impossible? Exigència, tal vegada, excessiva, però mai no impossible de donar. ¿Se sabia que el poble precisament perquè confiava, exigia, als elegits no els digué res que ho fossin sortits, bona part d'ells, d'una absoluta obscuritat? La massa no votà uns homes: votà uns ideals que cregué que s'aplegaven sencers en el programa bàsic de l'Esquerra Republicana de Catalunya.

¿Sabeu quina ha estat l'equivocació magna dels dirigents d'aquest partit, en el qual militem nosaltres? Fou oblidar que en les eleccions no s'havien votat noms. Descomptant Maçà, cap dels elegits ho fou per ell mateix: ho fou per l'ideari que sustentava.

Ja a dalt, ja posats a fer de personatge, sense ésser personatge, ni haver d'ésser personatge, cada un dels enlairats sentí el vertigen de l'alçada i procurà afermar-se en la posició que li portava l'atzar. Fou quan sorgiren tants caps com barrets, fou quan s'ini-

ciaren els grups esquerrans que han esmerçat un temps de forçosa construcció en lluites personalíssimes i mortalment eixorques.

Ni portantveu total ha pogut tenir un partit que comptà amb un sufragi electoral no vist gairebé mai. Les veus de grill, que han volgut parlar per ell, han estat sempre veus de grup, desautoritzades un dia i un altre.

Ara sentiú a dir, i fa riure: —«Tal Societat exigeix que el partit prengui determinades directives». —«Quants socis té aquesta Societat?»—pregunteu. I us contesten: —«Es una Societat molt gran: té dos o tres-cents socis». Vós ja sabeu que aquests dos o tres-cents socis els mouen dos o tres homes. I anem a la conclusió que són aquests dos o tres homes els qui volen fer moure un partit elegit per cent mil vots, i que aquest partit, mediatitzat completament tot, es mou a les ordres de la dotzeneta de dirigents de grups, d'aquells homes i aquells noms desconeguts o gairebé desconeguts en l'època eleccionària del gran entusiasme i que avui, amb gros cap de nen, obliden el passat i creuen que l'Esquerra Republicana de Catalunya no té altra raó d'existir que la raó que li dóna l'existència d'ells: únics que tenen dret a remenar les cireres del partit que els va donar cos i cara.

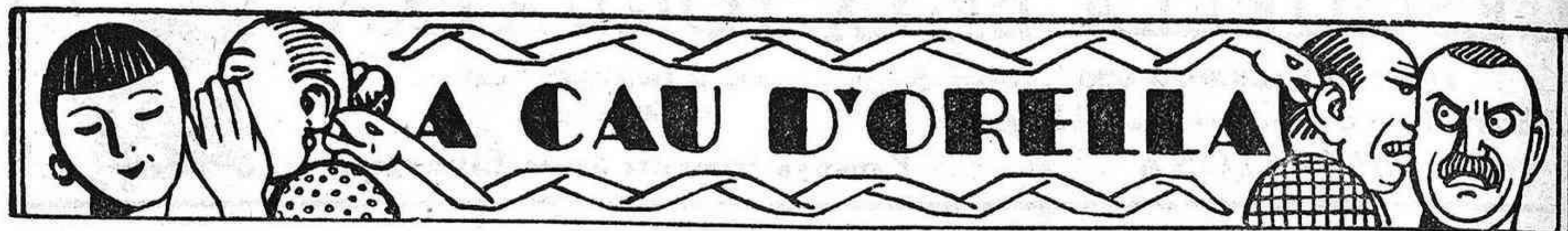
Els grups que s'han fet dintre l'Esquerra Republicana de Catalunya són ben nombrosos. La lluita entre aquests grups és ben visible. La supeditació que fan dels ideals del partit—no diem de les conveniències del partit—als seus interessos personalíssims és marcadíssima.

I us astora que tanta gent, sortida del no-res, no s'hagi pogut donar compte que l'Esquerra Republicana de Catalunya havia d'ésser un partit de sacrifici i de supeditació, de revolució i d'ordre, de canvi i de lluita, d'autoritat i de justícia. Cap partit com el d'Esquerra Republicana de Catalunya, que enlairava els seus homes, no per ells mateixos sinó per la representació que portaven, havia de voler fer d'aquesta «impersonalització» la seva força més segura.

Tot ha anat al revés del que havia d'anar. I és per això que els autèntics esquerrans es pregunten i tornen a preguntar-se: —«Què s'ha fet la nostra Esquerra?» «¿Què resta en el partit dit esquerrà d'aquells entusiasmes que feren la revolució i que havien de seguir fent la revolució?»—Res! Ara tenim uns quants homes que juguen a qui mana, i unes quantes Societats que mouen la caixa dels trons quan, a qualsevol d'aquests homes, convé que hi hagin llamps!

La realitat és ben migrada!

EL PA SEGUIRA A 0'75 PESSETES

I sabeu per què? Perquè, segons el senyor governador, la taula reguladora que fixa el pa a 0'75, en lloc de 0'70, és beneficiosa per al públic.

Entenem-nos bé! El públic pagarà a 0'75 pessetes el pa, en lloc de pagar-lo a 0'70, perquè donar 0'05 cèntims més li convé.

Tot això segons el senyor governador.

A Burgos paguen el pa a 0'60. Suposem que la gent de Burgos és molt malaurada i sent amb tota l'ànima no tenir la sort de poder pagar el pa a 0'75, com el paguem a Barcelona.

MES SOBRE EL PREU DEL PA

A fixar definitivament el preu del pa hi han intervingut uns obrers.

Els de «La Hormiga» i els del «Sindicato de Alimentación».

¿Quins obrers seran aquests que, fent el joc profitosíssim de la Patronal, han trobat que al poble li convenia més pagar el pa a 0'75 que a 0'70 pessetes?

Són uns obrers que han acatat les insinuacions d'una Junta, sense cercar per a res la documentació que el senyor Ramon Marlés, tinent d'alcalde del nostre Ajuntament, podia donar-los-hi.

Tot això és molt especial i molt digne de tenir-se en compte, en aquesta especialíssima i actual lluita de classes.

El capitalisme és encara una potència gens escrotonada.

I no ho diem pel pa de crostons! Que consti!

ES DIU... ES DIU...

Que els del grup «L'Opinió», s'han tret del damunt el senyor Vàchier...

Que el senyor Vàchier s'ha posat les mans al cap per a obligar la seva faquirica cabellera que pensés...

I que, de resultes de la capilosa meditació, el senyor Vàchier ha resolt engruixir els rengles de les Joventuts d'Estat Català.

Es diu això... I encara més coses.

GRANS RESOLUCIONS

—L'Ajuntament no farà res.

Semblant determinació meravellosa fou presa fa tres o quatre mesos.

I efectivament, l'Ajuntament no fa res...

¿Afer de les noves línies d'autòmnibus? ¿Afer de l'oposició dels tramvies?

L'Ajuntament no fa res. I s'ha de veure la gran solució que ha estat perquè, oficialment, no hagués de fer res l'actual Ajuntament de Barcelona.

S'ha de tenir cap per a barrinar aquestes genials solucions, que ningú no sap quan han de durar...

Arribarem a portar mig any de no fer res per manament de dalt. L'altre temps no s'ha fet res, per ben sabudes causes...

I visca la República!

EL CONSELLER DE LES FACECIES

Entrem a un despatx de conseller de la Generalitat

En el centre de la sala hi ha el conseller, voltat d'amics.

Creuríem que parlen del traspàs de serveis, si no els trobéssim molt enriolats...

Ara la veu del conseller puja damunt les altres...

—Escolteu, aquesta també és bona.

Un amic ha rebut un cable d'un altre amic preguntant-li que anés a rebre'l al vaixell. Fa deu anys que no es veien.

L'amic no veu arribar el que espera.

Tot de sobte li tusten l'espatlla i compareix davant d'ell un home amb unes barbes que li arriben gairebé a la cintura:

—No em coneixes? Sóc el teu amic.

—¿Però on vas, sant cristià, amb aquesta barba de monjo?—li pregunta l'altre.

—Tu diràs, si se te'm vas quedar la màquina d'afeïtar.

Els del grup que volta el conseller riuen fortament. Un rellotge de la Generalitat deixa caure hores.

Hi ha per tot una feixuga xafigor d'estiu.

El conseller gaudeix fortament del seu èxit de narrador de facecies...

—Us n'explicaré encara una altra...

I el temps passa dolç, llisquivol.

El paradís d'Hitler

¿Cultura?... aquesta és l'Alemanya gran d'Hitler.

Bartoli

JOCs FLORALS DE BADALONA

En Marc Giró i Ros és un escriptor badaloní ben intel·ligent.

Fou el secretari dels passats Jocs Florals de Badalona.

En el seu caràcter de secretari escrigué un carta al president dels Jocs, senyor Josep Maria de Sagarra, posant-se a les seves ordres. No rebé cap contesta. Marc Giró, va insistir i certificà la carta. Tampoc no rebé cap contesta.

Quan s'hagué de fer el veredict, Marc Giró assenyalà unes poesies que ell creia que eren dignes de premi. Rebé per contesta aleshores una mitja rialleta del president del Jurat, i pogué després asabentar-se que en una tertúlia de l'Ateneu havia estat motejat «d'intrús pretencios» per haver volgut entrar, tenint veu, en un cenacle dels més closos.

El veredict dels Jocs Florals de Badalona — Jocs Florals amb premis amb metàl·lic — es féu com volgué el senyor Sagarra, el qual portava els vots de tot el Jurat. Com era de preveure, els autors premiats foren els de la penya «publicitària», i ho foren amb unes poesies que semblen fetes d'encàrrec.

Marc Giró, no es conformà, i en el seu discurs dels Jocs Florals va fer caure el fuet d'una faisó ben espetegant. Mentre Marc Giró feia el seu discurs, el senyor Josep Ma-

ria de Sagarra es ventava, es ventava.

S'assegura que a Badalona no pensen fer més Jocs Florals. El senyor Josep Maria de Sagarra, que en presideix tants i que n'és tan contrari, els haurà clavats l'estoc.

ELS OPTIMISTES. ELS PESSIMISTES

Amb referència al traspàs de serveis, el senyor Dencàs és pessimista i el senyor Companys és optimista.

Diuen que un amic preguntà al senyor Dencàs per què els optimistes del senyor Companys, i diuen que el senyor Dencàs va replicar:

—En Companys té una gran condició per a ésser optimista: mai no sap de què va.

Per tóma, un amic del senyor Companys va preguntar al documentat Ministre de Marina què opinava respecte els pessimismes del doctor Dencàs. El senyor Companys diuen que contestà la pregunta amb aquesta frase:

—El senyor Dencàs es fa el pessimista perquè això de capficar-se fa savi!

¿On dinaren els optimistes i els pessimistes aquell dia? ¿A la Font del Gat? A la Font del Lleó? Creiem que, per un simbolisme no gaire hermètic, els nostres grans homes cerquen la Font del Lleó o la del Gat segons les circumstàncies.

L'EPOCA DE LA IMBECILITAT

Encara hi ha qui es revolta.

Al voltant d'una taula de cafè hi ha uns amics que parlen dels temps presents.

Un jove — ho remarcuem perquè no es tracta d'allò de «qualsevol temps passat fou millor» — els qualifica d'«imbècils».

Temps de «misses», de revistes, de balls; temps de greus problemes i de polítics deixatats; temps de mitjanies, de diaris brètols; temps sense ideals...

El jove concreta el problema a Catalunya i diu que damunt nostre s'hi agreuja tot...

—Ja en tenim prou amb poder fer política de Catalunya sense que sembli que sentim la necessitat de tenir Catalunya!

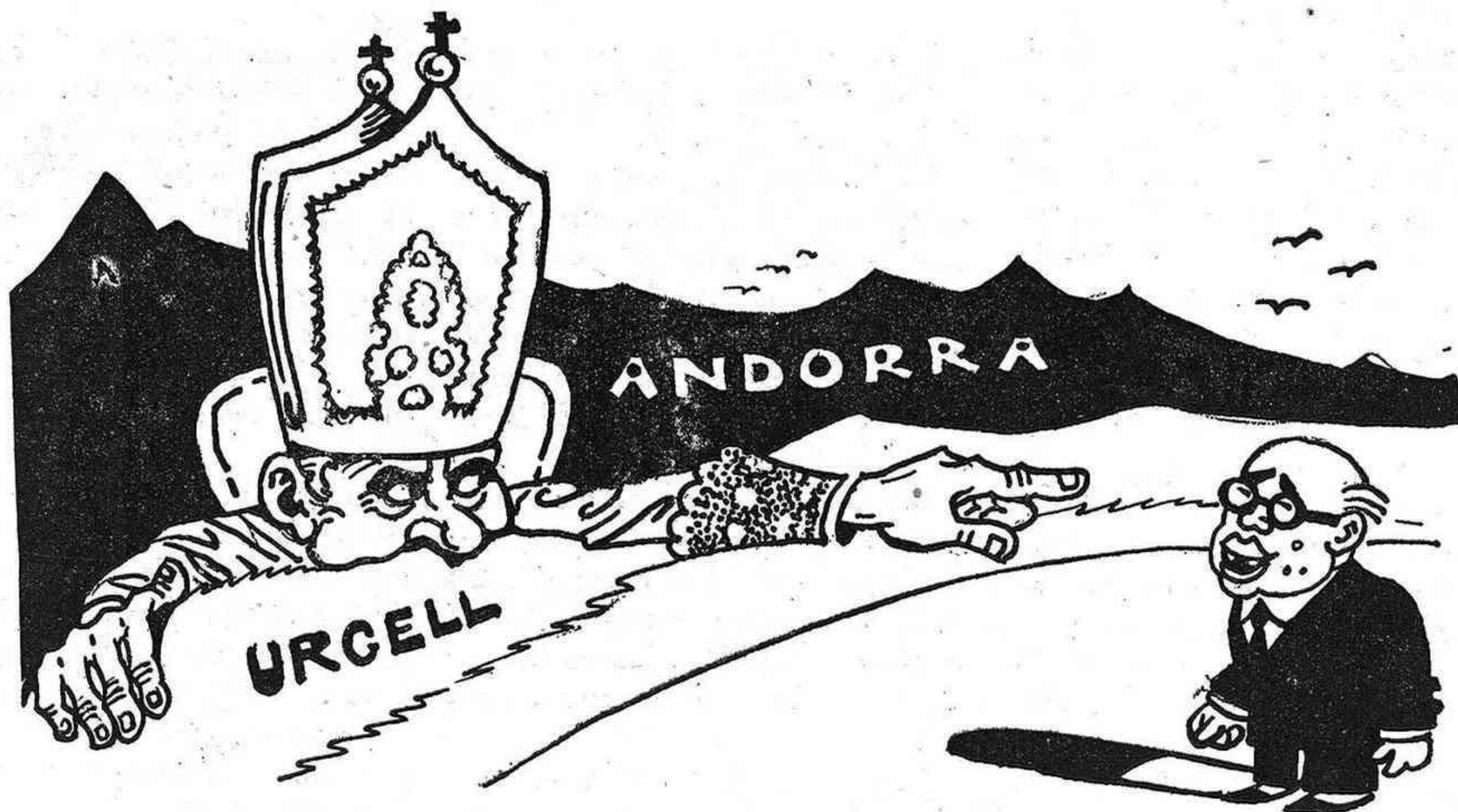
¿Per què serà que no ens atrevim a dir al jove que en fa un gra massa?

PICASSO A BARCELONA

Fa vuit dies que el gran Picasso és hoste a Barcelona.

Picasso ha donat moltes planes a l'anècdota i a la història de la pintura.

L'ESQUELLA n'ha de recordar amb goig que el primer dibuix del magnífic revolucionari que ha estat Picasso, va publicar-se al nostre almanac.

—Ja ho veu, senyor Azaña, de quina manera ho arreglo, encara que hi hagi República a Espanya.

GLOSSARI

LA RAMBLA DE LES FLORS

Després de divuit setmanes de vacances del ram de la construcció, es trobaran amos i treballadors en el punt dolç de començar una altra d'aquestes vagues que tant de profit i glòria reporten a llurs organitzadors.

Totes les coses tenen dret i revés, el costat bo i dolent, segons el gust i la conveniència de cadascú, i el parell de milers de barcelonins autèntics que hi deu haver en una Barcelona d'un milió i escaix d'habitants, hem de felicitar-nos de que en mig dels danys i vergonyes produïts per l'atur de mestres de cases, paletes i manobres, s'hagi perllongat l'execució d'una d'aquestes pensades que contribueixen a enlletgir la nostra sofrida ciutat.

La vaga de l'art de la construcció ha tingut un caient veritablement artístic en retardar, encara que inconscientment, l'erecció d'aquest abominable adefesi de ciment armat i de vidre de claraboia que hom va permetre es construís a la Rambla de les Flors com a prova de substitució de les taules i parades de les nostres floristes.

Llàstima que de les mil i una de tantes bombes que han amenitzat la vaga, no se n'hagués destinat alguna, en una hora que no fes mal a ningú, a treure'ns del davant aquest pesombre que ens temem que un dia o l'altre es converteixi en una realitat multiplicada per tantes barraques d'avantguarda com caben des del Pla de la Boqueria a la Portaferrissa!

Si a l'Ajuntament hi haguessin homes de bon gust o, quan menys, barcelonins de cor, hom evitaria que els espatllacarrers o els genis sortits de l'ou fessin de les seves, convertint en camp experimental les barriades clàssiques i característiques de la nostra ciutat.

¡Bé n'hi ha prou de terres lliures i de zones sense edificar on poden

esbravar-se i fer les proves que calgui els Corbusier... Delapierre que surten a cada fornada!

La Rambla, tal com és, ja està bé, i com més temps passi sense tocar-la essencialment, estarà millor. L'únic que cal fer és netejar-la i ennoblir-la. Netejar-la de les hòrrides barracotes que li priven la bella perspectiva del pati i de la columnata del palau de La Virreina. Foragitar les parades de plat-i-olles i de robes d'Encants que enlletgeixen aquell tros. Fer assequible als ciutadans, sense modificar-lo, el jardí de Casa Moya, coneguda per Can Comillas... I no gaire coses més.

Quant a les taules de la Rambla de les Flors, feu canviar, si voleu, els atrotinats parasols i treure les

justotes que desdiuen de les parades de ferro i de marbre, molt ben pensades i projectades en el seu temps i que entonen amb el caràcter vuitcentista d'aquell popular i famós passeig. Deixeu-vos, però, d'aquests tabernacles futuristes d'un mal gust provat i garantit, que farien nosa i es convertirien fàcilment en cataus infectes i perillosos.

Qui vulgui posar de geni que es cerqui casa en un lloc on no n'hi hagi de fetes i els qui, en nom de l'art, pretenguin fer trencadissa, no tenen més que anar a qualsevol parc d'atraccions, i a la barraca corresponent podran rompre, per pocs diners, tota la pisa i terrissa que vulguin.

PANICAL

Entreteniments

- Que es barallen aquí dintre?
- No, s'entenen estirant l'orella a en Jordi.

Brigada raticida

- Ep, on aneu?
 —A matar rates.
 —Si aquí no n'hi ha.
 —Això us ho sembla.

PASSANT

Un homenatge

Fa una calor espantosa, una calor que ja és el *no va más* de la calor. Això no és un descobriment per als que, com cada estiu, ens hem quedat a ciutat degut a motius molt poderosos. Entre altres, el de que, com no som de la Lliga, no col·laborarem amb la Unió Patriòtica; com som republicans d'abans del 14 d'abril, la República no ens ha donat cap càrrec. Què hi farem! A pesar de tot, ¡visca la República!

Diem això de la calor, doncs, no pels que ens hem quedat a ciutat suant d'una manera poc menys que desesperada, sinó pels que han tingut la sort d'anar-se'n a passar l'estiu, torrant-se en una platja o bé organitzant kermesses sota els garrofers de muntanya.

Nosaltres, però, els ciutadans que a l'estiu també estem condemnats a ciutat, no som pas els més valents, els més heroics. Nosaltres no som els més de plànyer. Els més de plànyer són els pobres atracadors que segueixen treballant com si tal cosa i amb una fe i un entusiasme que són una cosa veritablement eternidora. Es clar que la calor també la sofreixen els atracats, però els atracats no tenen importància. Entre l'atracador i l'atracat, qui treballa és l'atracador. L'atracat, deixant-se atracar, ja ha complert. L'atracador, no em negareu que té més feina. L'atracat sua, però si no l'atraquessin també

suaria. L'atracador sua més, perquè treballa més: planeja l'atracament, el realitza, i després s'escapa. Per a escapar-se també cal suar.

Per tant, qui ens fa més llàstima aquests dies de calor espantosa són els atracadors. Ells treballen com quan a l'hivern el treball tonifica el cos; com quan la primavera té unes tardes esplèndides i suaus. Ell va a la seva, que és l'atracament, i hi va amb un entusiasme que caldria premiar d'una manera

o altra. No n'hi ha prou amb que els diaris s'ocupin d'ells i, manta vegada, els publiquin el retrat. No n'hi ha prou amb que els detinguin per a deixar-los anar com més aviat millor. Caldria un homenatge a aquests heroics, a aquests treballadors infatigables que ni la calor pot vèncer-los, a aquests homes que tant es sacrifiquen per a popularitzar arreu del món el nom de Barcelona com un temps no molt llunyà popularitzaren el de Xicago.

¿No hi ha la Diada de la Mecanògrafa, de la Dependenta, del Llibre? ¿Per què no pot haver-hi la Diada de l'Atracador? Bé se la mereix el pobre atracador una Diada. El programa podria ésser una cosa així: al matí, «Te Deum» a la Seu; a la una, dinar de germanor atracats, al qual podria convidar-se, per a donar més relleu i lluïment a la festa, alguns senyors de la Lliga i algun de la Unió Patriòtica. A la nit, sopar de gala i nomenament de Míster Atracador.

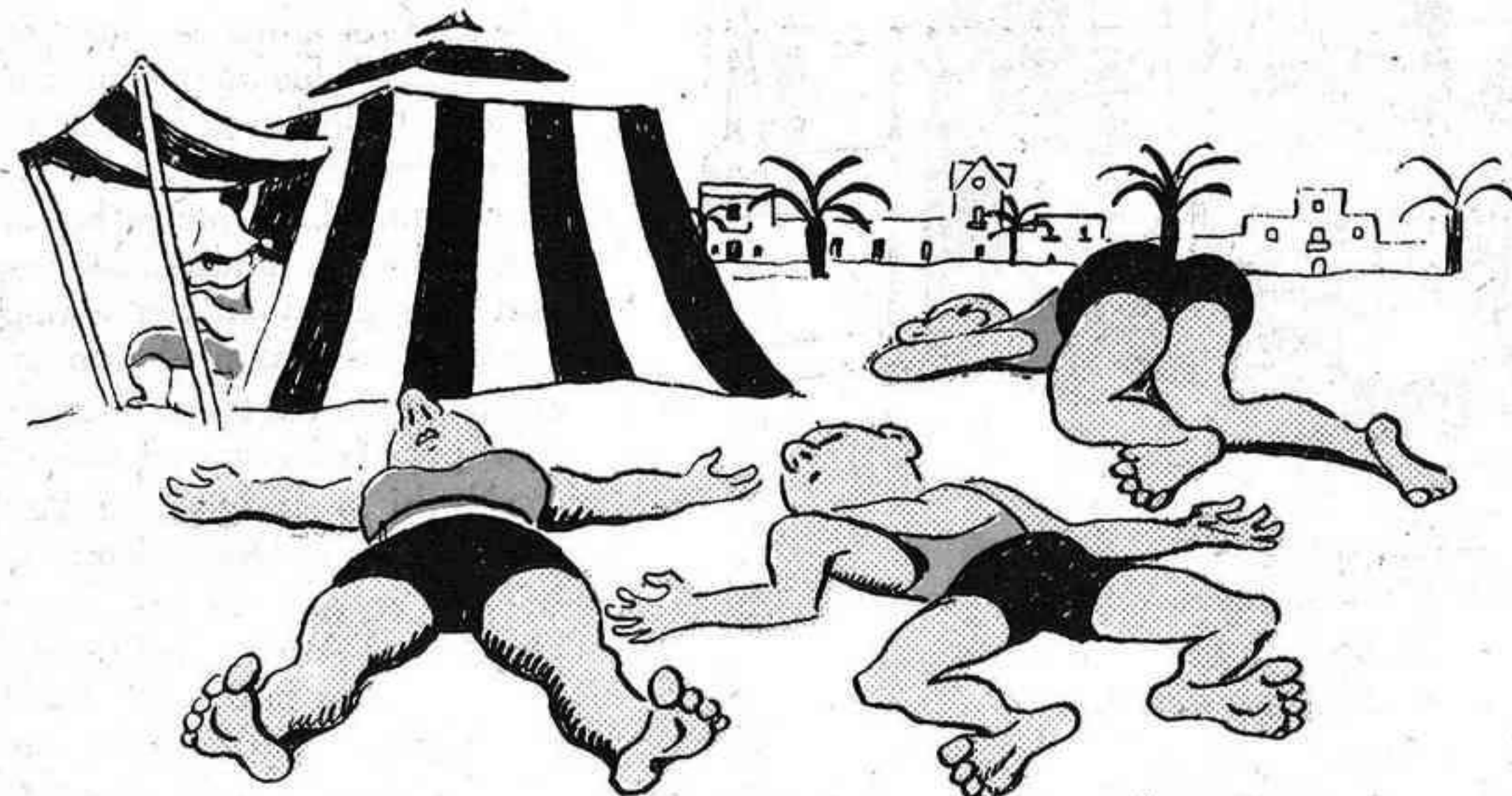
Estem segurs que una Diada així portaria molta gent. Brindem la idea, generosament, a la Societat d'Atracció de Forasters.

QUIRZE DE BESORA.

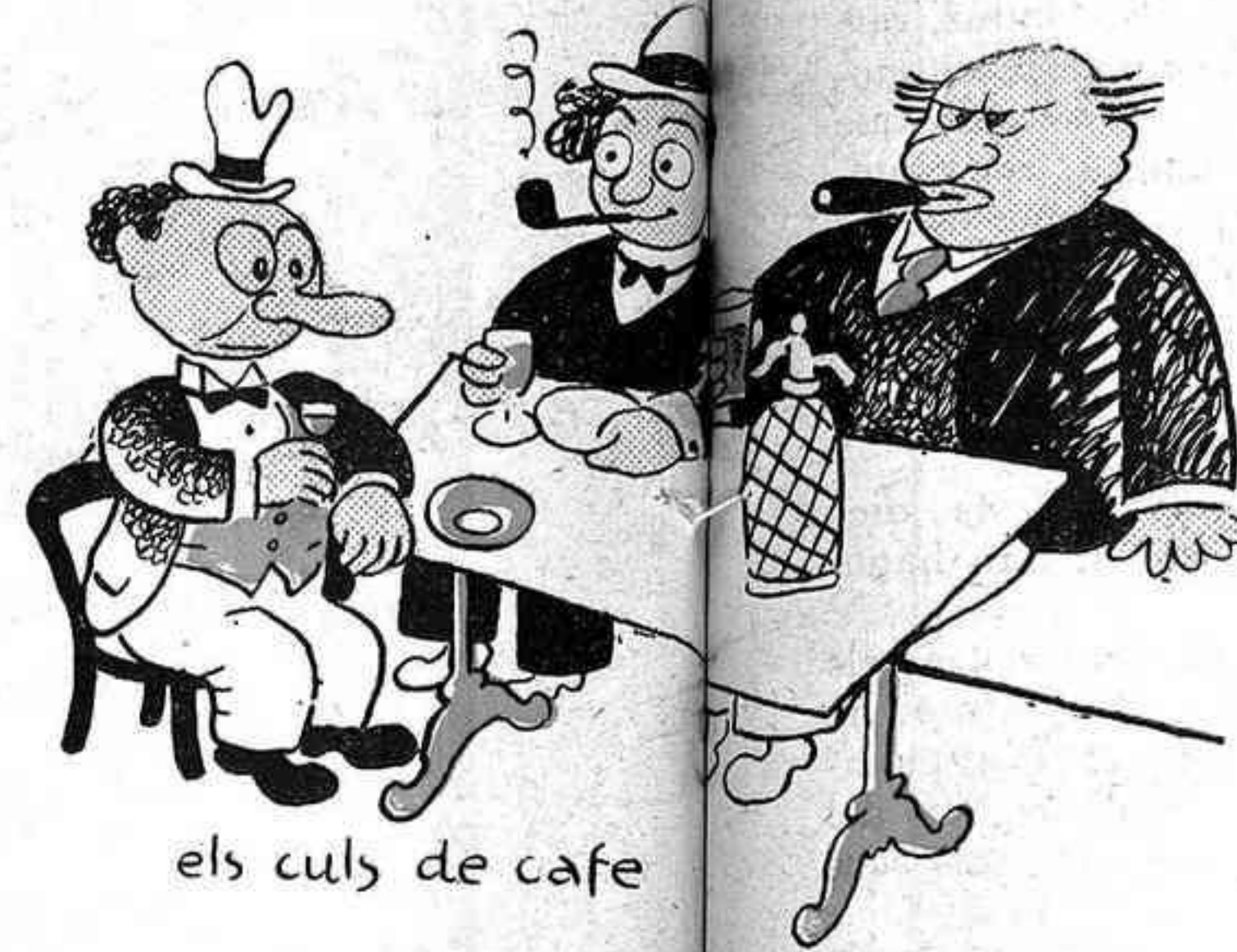

- ¿Noi, quins dos senyorassos?
 —Sí, senyorassos candidats a la llei de vagos.

Als que també se'ls hauria d'aplicar la Llei de Vagos

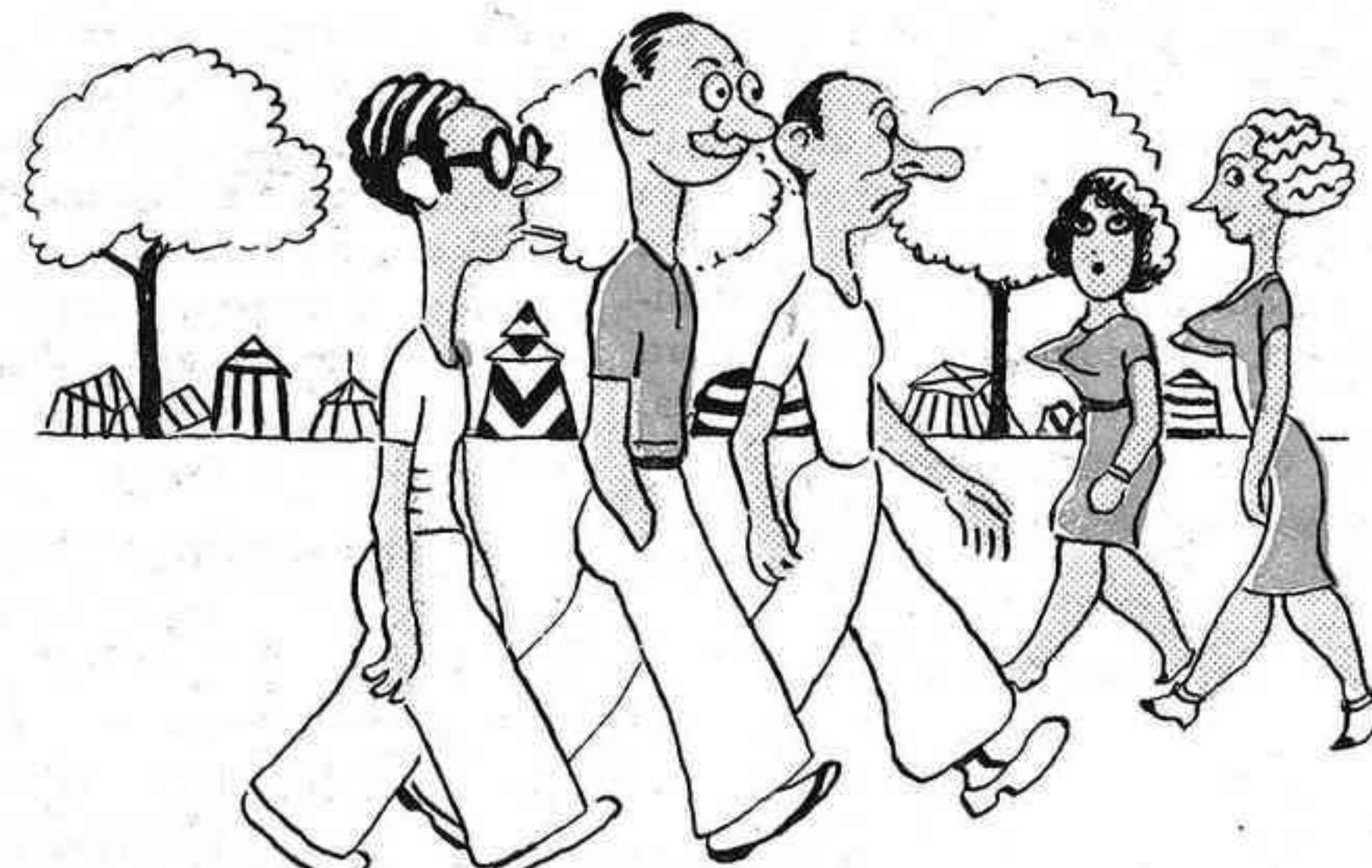
els que es passen la vida de panxa al sol

els culs de cafe

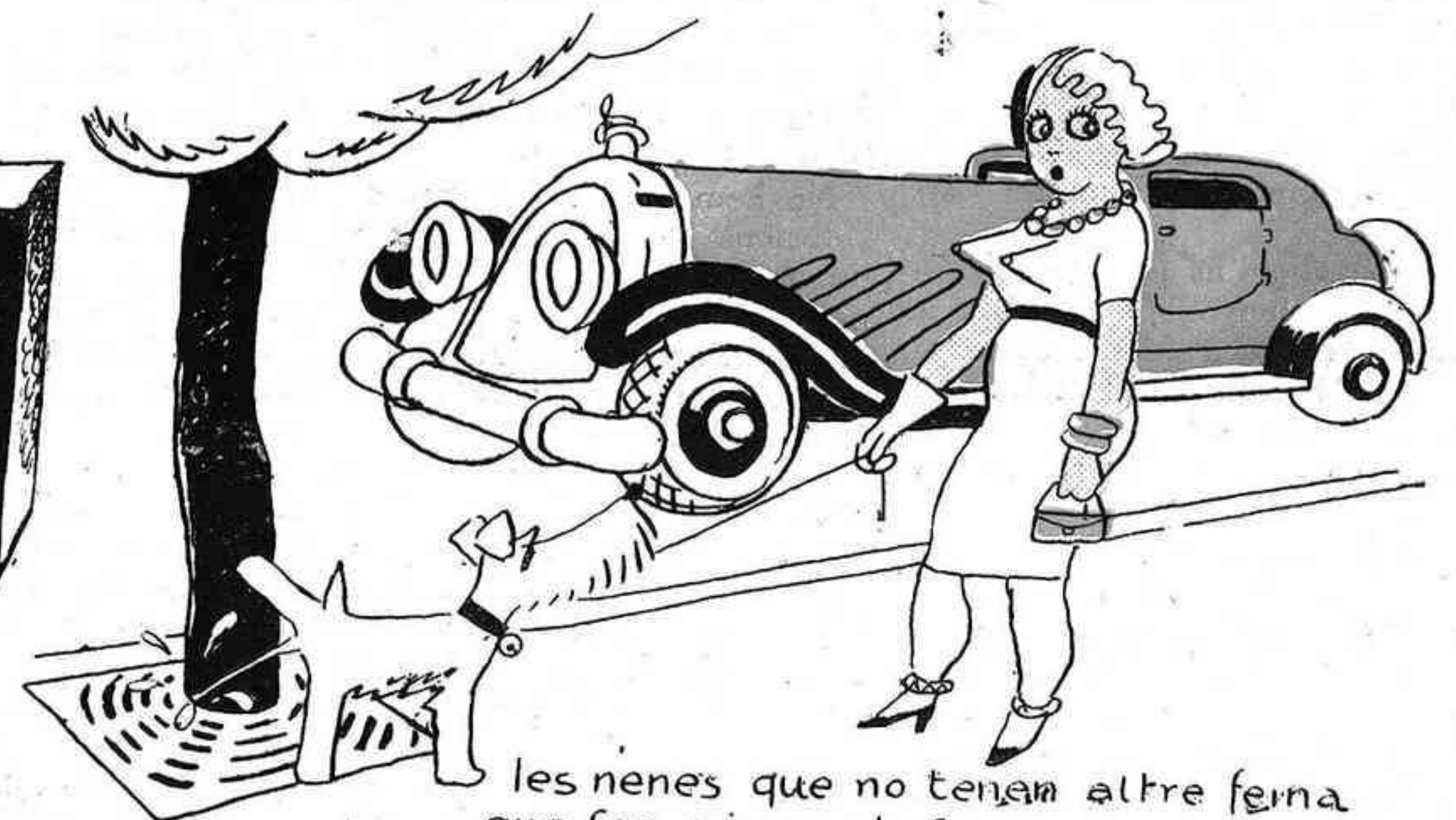
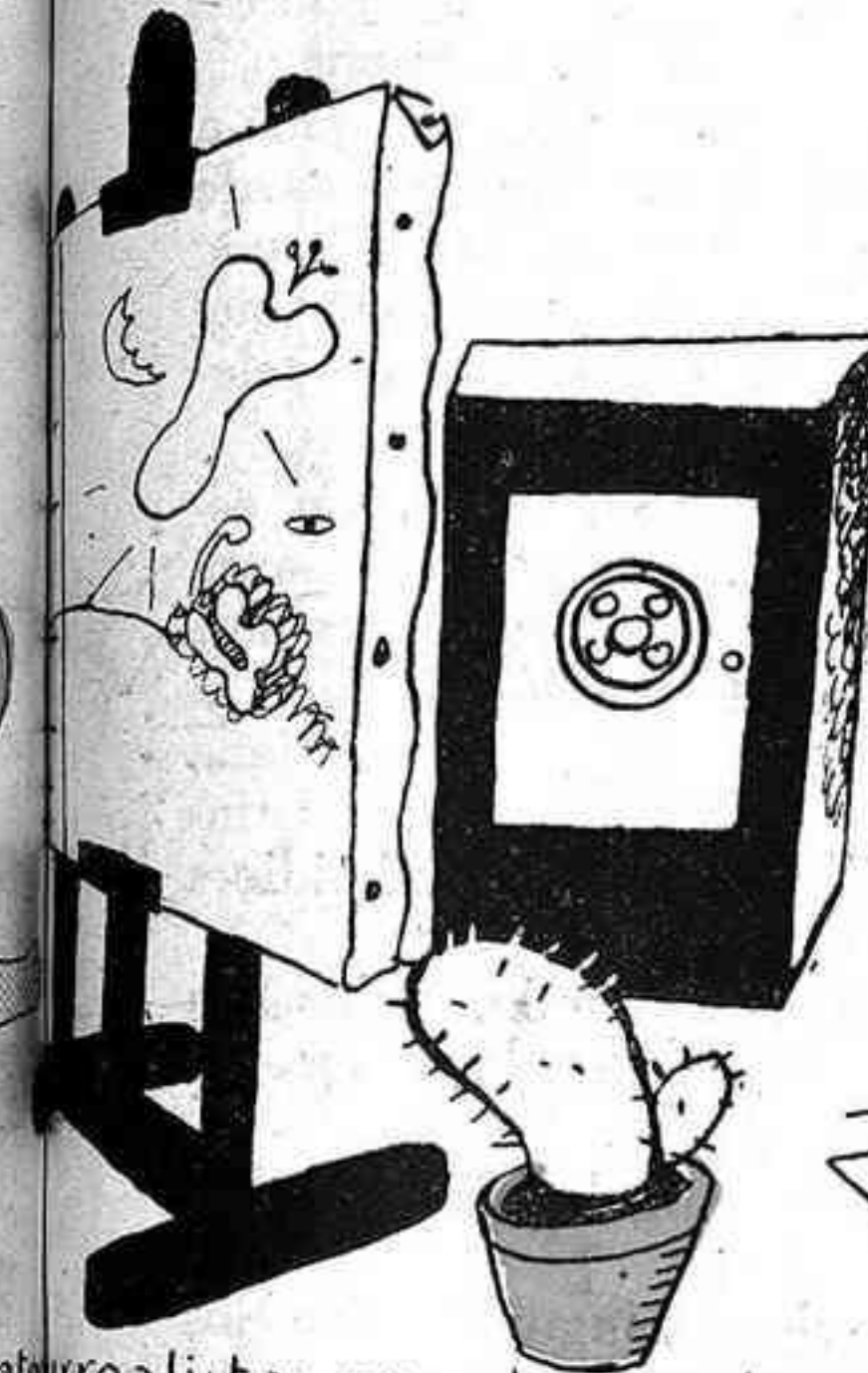
els pescadors de canya

els poll i polles pera de les nostres platjes

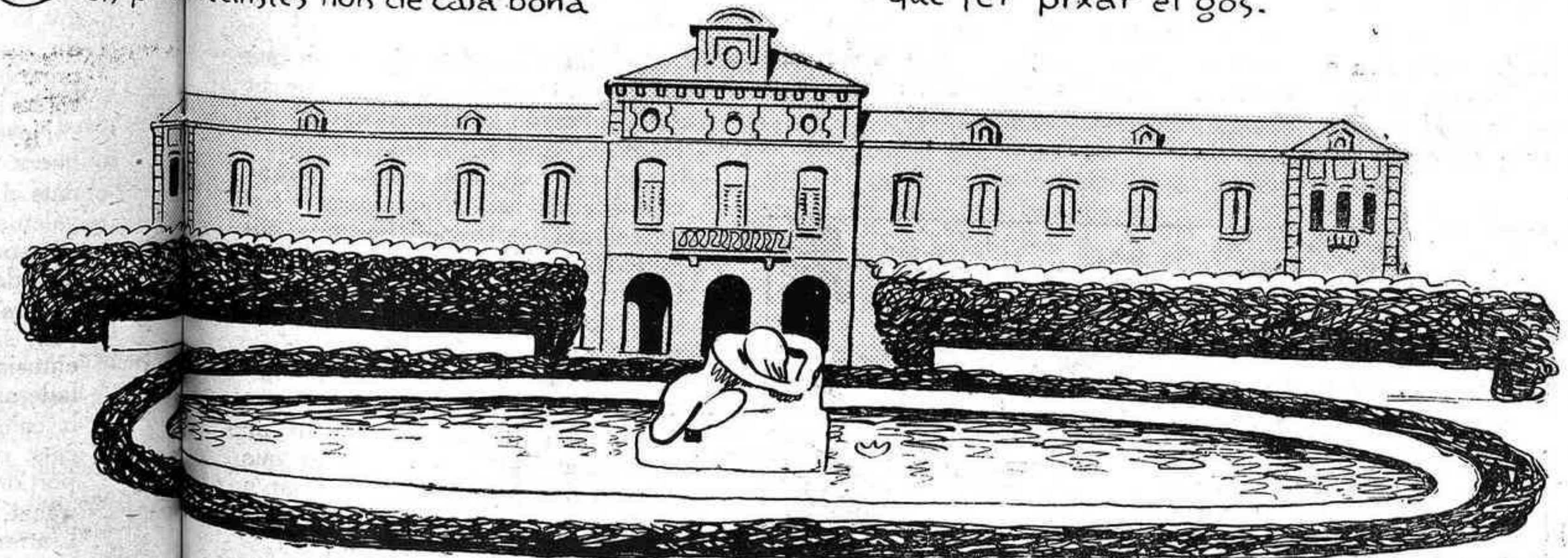
els pintorrealistes nois de casa bona

les nenes que no tenem altre ferna que fer pixar el gos.

els membres dels jurats dels concurssos de "Misses"

i per últims diputats del parlament que no mes hi vati a cobrar les mil del ala i... ¡apa buenas!

FOTOGRAVATS-BASTARD

41550

Vuits i nous i cartes que no lliguen

CONVERSES DEL TEMPS

—Així, ¿què ens diu senyor X, del traspàs de serveis d'Ordre Públic?

—No els puc dir ni una sola paraula.

—Es que les coses van malament?

—Sóc optimista.

—Ja... això vol dir, doncs, que tot va per bon camí, no és cert?

—Ja em permetran que no respongui...

—I de les declaracions que ha fet el senyor X?

—No les he llegides...

—¿I del malentès que hi havia referent al traspàs de serveis d'Hisenda?

—Ho sento molt però sobre aquest assumpte, no puc fer cap declaració...

—Doncs digui'ns per què el senyor X, i el senyor Z, han marxat precipitadament a Madrid...

—Ah sí? mirin què tal... no n'estava enterat...

—I de l'últim consell? No ens en diu res?

—Ni una paraula...

No ens podem pas queixar. Estem d'allò més ben informats. Sembla talment que llegim el Full Oficial

Potser s'hauria de pensar una mica en informar millor als «cochons d'electeurs» (que diuen a França).

Perquè ja comencem a estar tips d'aquesta mena de declaracions tan corrents avui dia...

Es clar que ells també n'estan de

tips. No paren d'anar de la Font del Gat, a la Torre de Jaume I, passant pel Cafè de les Set Portes...

Comprenem que se sentin optimistes!

UN MANIATIC

Gandhi, amb els seus dejunis, ja ens comença a fer pujar la mosca al nas.

Un home que s'entesta en no menjar en un país com l'Índia, en el que cada any s'hi moren més d'un milió i mig de persones de fam, ens sembla un xic innocent...

Nosaltres hem acabat per a creure que Gandhi, pateix de l'estómac...

Aquí a Barcelona, també n'hi han molts de Gandhis, però ho són per força...

Em sembla que avui dia, dejunar per a protestar, és fins a cert punt contraproduent.

No hem cregut mai que les revolucions les fan els famèlics. La prova és el que està passant en el país del Mahatma... Més fam de la que hi ha allà abaix, no crec que n'hi hagi en lloc més del món... Més valdria que el «leader» indú, s'atipés bé, i begués un bon trago a fi de deixar de costat aquest misticisme, que no deixa prendre cos i ànima a una vertadera revolució, misticisme que costa cada any la vida a mils d'homes, als que Anglaterra no ha pensat mai alimentar de força.

Gandhi, ja ha predicat prou.

Gandhi, ja ha dejunat prou...

Fins ha pactat i tot amb els poders britànics... (greu error, al nostre entendre, car pactar, és reconèixer una autoritat).

Ara Gandhi, ha de fer la revo-

lució. Els seus dejunis no ens interessaven ja. Ara ens fa pietat, la fam que passen els milions d'indús, que també esperen una mena d'autonomia, i un traspàs de serveis que uns Viñuales britànics, els pintaran a l'oli... com a... Entesos?

CATALANITZACIO DE CATALUNYA

S'ha parlat molt aquests dies d'unes «capeas» que hi han hagut a Tarragona.

Es parla arreu de catalanitzar els rètols, de catalanitzar la premsa, de catalanitzar els empleats municipals, els de la Generalitat, i els del Palau de Justícia junt amb els seus magistrats.

Però el primer que hauríem de catalanitzar, seria els catalans.

Perquè senyors, això de què a Barcelona hi hagin dues places de braus que funcionin, és molt poc català, i ho és menys encara que en el camp de Catalunya, es celebrin «capeas».

La cursa de braus, serà tant espanyola com es vulgui, hi haurà color, emoció, etc., etc. Però abans que tot hem de manifestar, que la cursa de braus, és la salvatjada més gran, comesa per uns distingits estúpids, davant del més idiota des públics.

Mireu, de tot el món, quins són els països que adoren les curses de braus.

Espanya, Portugal, Mèxic... i Catalunya!

Comentarios ninguno... Ya los hará el lector—que diu «El Diluvio»...

No tinguem pretensions de què els catalans som una gent diferent dels espanyols, mentre tinguem els mateixos gustos.

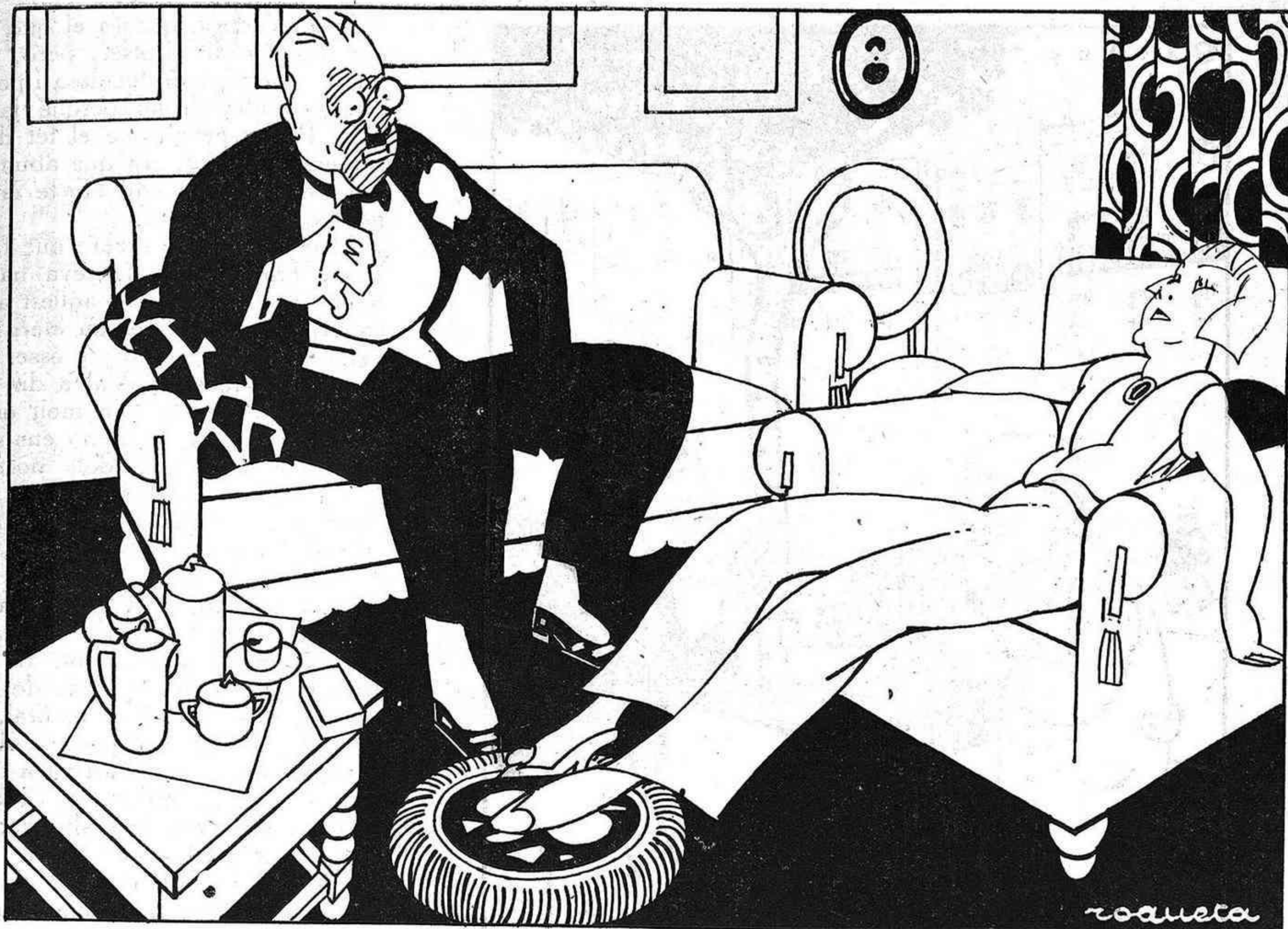
Dic els mateixos gustos, perquè també haig de fer remarcar, que a Barcelona, es venen vuitanta mil AHORA, i cinquanta mil ESTAMPA, mentre que, fins avui dia, no hem pogut nosaltres, els catalans, sostenir cap revista gràfica...

Ja sé que molta gent, contradiran aquest «vuit i nou», però el cert és que mantenen dues places de braus, i en canvi, un sol teatre que faci català, pateix per a arribar a fi de temporada, i la premsa de Madrid, es ven com a pa benèit.

Potser val més dir la veritat, però de vertaders catalans, n'hi ha molt pocs...

Com que s'entretenen emporcant les parets, el millor serà posar una pissarra a cada façana perquè hi puguin escriure.

La Lliga i les eleccions

- Entre les nostres dones i amigues fraurem majoria.
—Sí, majoria de bitllets de la cartera.

Els contes de "L'Esquella"

UN CONTE QUE ES VERITAT

Fa uns disset anys, corria per Barcelona un xicot alt i gros com una casa, anomenat Durany.

No tenia ofici ni benefici, però, en canvi, tenia un pare que es feia càrrec de les coses, i li deixava cada matí, al costat del xocolata i l'ensaïmada, un duro.

Ara fa setze anys, un duro tenia dotze pessetes.

En Durany, doncs, era feliç.

Comprava pegadolça, regalèssia, i mistos de pet i flama, sense escatimar. A les tardes, se n'anava a La Gran Penya, a on la gent ja estava tipa de veure una cupletista del segle XIII que es deia Antònia de Cachavera (crec que avui en dia l'han restaurat, i momificat a fi de que tothom pugui contemplar-la encara uns quants anys més).

Doncs bé, en Durany, passava així la vida. Li plaïa la companyia dels periodistes, dels pintors, dels escriptors, i la dels estudiants, encara que ell no pensava pas mai en agafar uns pinzells, un llibre, o bé un diari.

Era un xicot molt trempat, que sempre en tenia una per dir, i no estava mai de mal humor.

Us en podria explicar un sens fi d'anècdotes; les unes més boniques que les altres... Però l'espai és limitat i el temps és or... Així, doncs, per avui, coneixereu en Durany, a través d'una curta aventura.

Es trobava el nostre home a la Plaça Universitat en companyia d'uns estudiants de dret, quan la policia, per disoldre una manifestació que s'anava a formar, va començar a repartir garrotades.

Tothom corria d'un costat a l'al-

tre, els cops de bastó, plovién de valent.

En Durany, que no estava per brocs, va fer un pensament.

Va agafar el seu garrot, i sense més ni més, les va empendre amb un pobre senyor que passava corrents davant seu.

I va baixar tot el carrer de Pelai, clavant garrotades damunt l'esquena del pobre ciutadà que galopava seguit del nostre simpàtic company.

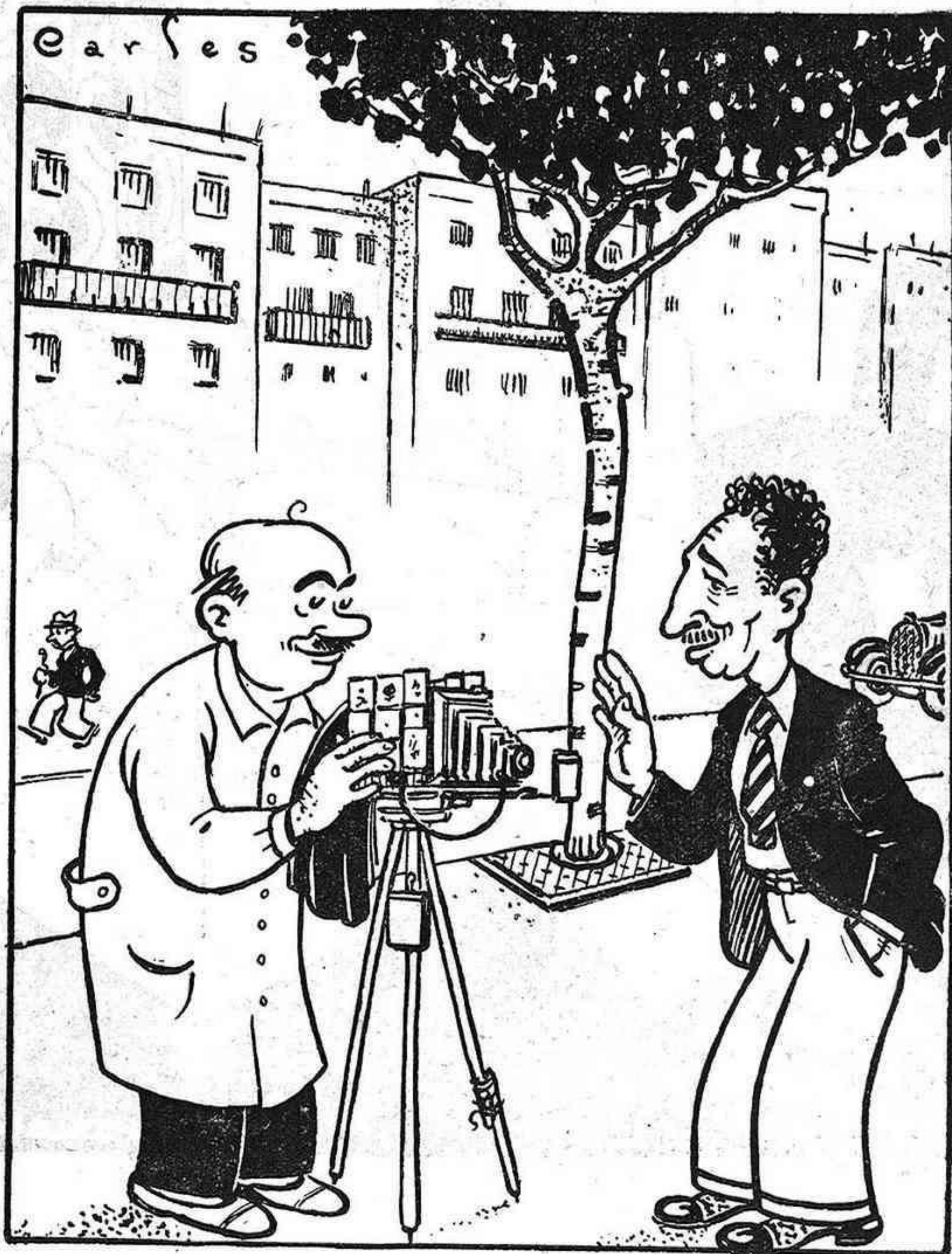
En arribar a la plaça de Catalunya, en Durany, va calmar-se.

(Un policia que havia presenciat aquella cursa, no coneixent a en Durany com a policia, i veient la pallissa que havia clavat al pobre home que perseguia, se li va acostar, i li digué:

—«Oiga... Es usted del cuerpo?»

En Durany, amable i somrient, traient-se el barret amb una mà, i agafant-se amb l'altra al primer tramvia que passava, li contestà tot somrient:

—No senyor... soy «aficionado»...

—¿Voi que el retrat?

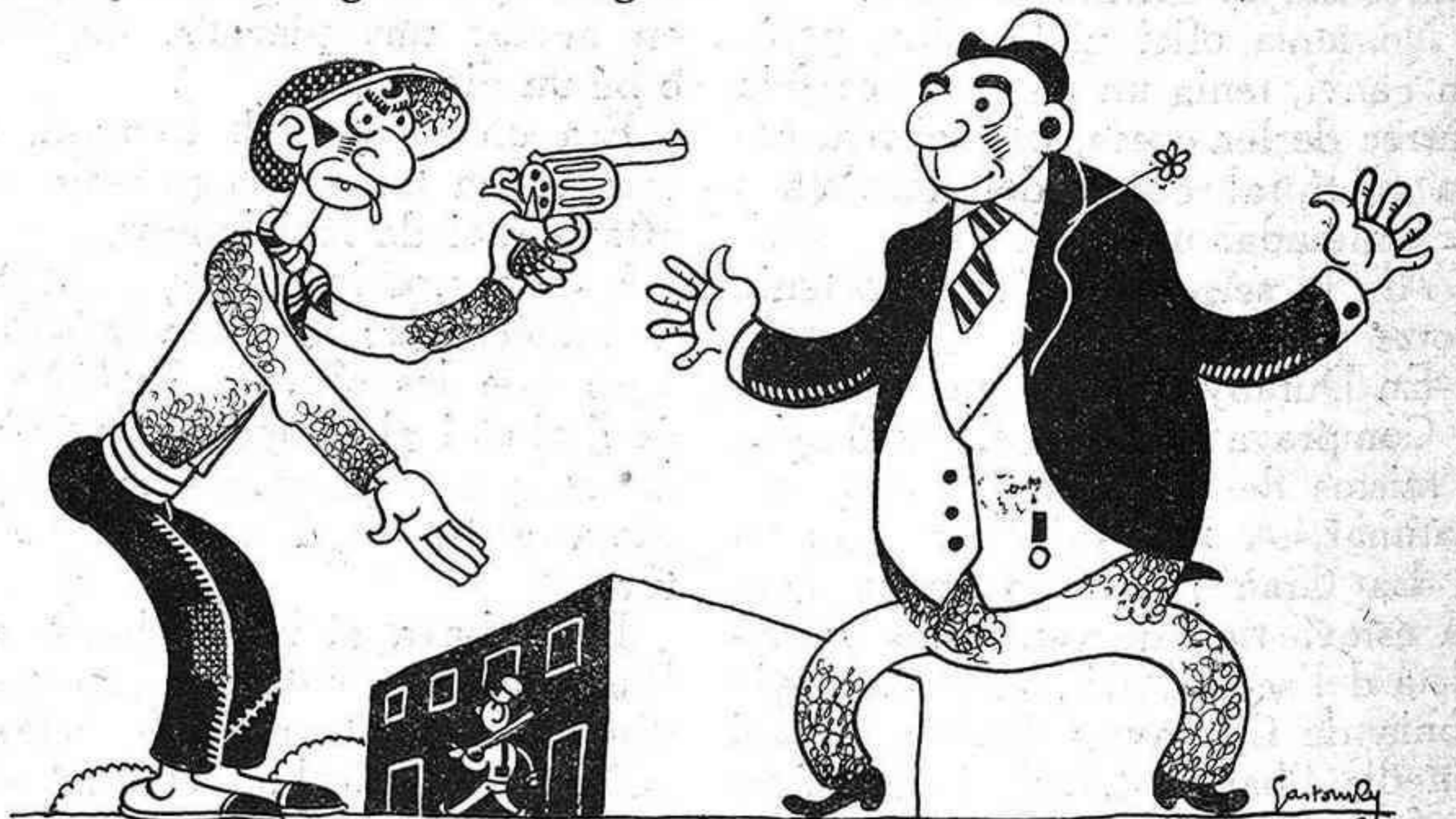
—Prou que n'he quedat de retratat ab el traspàs de serveis.

El mèrit d'ésser anglès

Nosaltres, fins ara, havíem cregut que el fet de néixer en una nació o en altra no tenia cap importància. Nosaltres, fins ara, creïem que no tenia cap importància ésser anglès, francès, italià, alemany, rus o català. Nosaltres, fins ara, creïem que el que tenia importància era l'ésser honrat, bo, intel·ligent.

Però es veu que ens equivocàvem. Es veu que érem massa ingenus, que teníem massa bona fe. Gràcies a un atacament, però, hem pogut obrir els ulls. En aquest atacament, que ha tingut un epíleg colorós—la mort d'un home honrat i treballador—hi ha intervingut un anglès. Això no té res d'extraordinari i no ho remarquem en menyspreu d'Anglaterra, on, com per tot arreu, hi ha gent bona i gent dolenta. El que ens fa gràcia és que

l'atacador, en veure el perill d'ésser linxat per la multitud justament indignada, digués: «No em pegueu, que sóc anglès». No digué:

—Vinga la carteral

—Us haureu d'esperar que sigui ministre.

«sóc atracador», que és el que havia d'haver dit. Potser, però, tingué un moment de lucidesa i pensà que no calia dir-ho perquè ja es veia. Potser pensà que el fet d'ésser un atracador, ara que abundentant, no causaria cap efecte en la gent que el voltava.

El que sí degué creure que faria efecte era declarar la seva nacionalitat anglesa. Segons aquest atracador, ésser anglès és un mèrit. És veu que un anglès ho pot ésser tot, fins i tot atracador. Val a dir que no haurà de sentir-se'n molt orgullosa Anglaterra. Com no ens sentim molt orgullosos dels nostres. Ésser anglès—o ésser català—i dedicar-se a atracador, a pistoler, a traficant d'estupefacients, etc., no és pas un honor.

Ni aquest anglès ni ningú ha fet constar en les targetes de visita la seva condició d'atacador, de reventapisos, de falsificador, de corruptor de menors. I és natural, lògic i de sentit comú que així sigui. L'humorisme mai no arriba a tant, ni tractant-se d'un anglès. I això que a Anglaterra han abundar els humoristes: Dickens, Swift, Tackray, Arnold Bennet. Mai cap humorista, però, no haurà superat a aquest atracador que en veure que tenia les de rebre ha dit, com excusa: «No em pegueu, que sóc anglès.»

I com que el poble, encara que alguns creguin el contrari, no té el sentit de l'humorisme, seguí pegant, prenent-se la justícia.

Això pot ésser una lliçó per als atracadors, fins i tot per aquells que tinguin esperit d'humorista: el poble no vol més bromes amb les pistoles, ni que estiguin en mans angleses.

TELO ENLAIRE

COMENTARIS

¡No val a refiar-se en absolut de l'estultícia del públic!

Ho prova el fracàs de «Miss Xiclets i els seus Marits» al Poliorama.

El públic no és tan absurd com creuen alguns actors i alguns empresaris.

Una de les causes de la crisi del teatre.

* * *

Ens queixem del poc cas que el públic fa del teatre de Catalunya.

El públic pren l'exemple de la majoria dels diaris barcelonins i àdhuc dels diaris escrits en la nostra parla.

En unes seccions, que ara s'han posat de moda, nodrides per gent que no se sap d'on ve, hi trobareu a diari la nota per en Clarel, per la Perlita Greco, per la Blanca Negri, per la «cantora» de flamenc, etc. Ben poc hi trobareu pel nostre teatre.

Ah, sí, de vegades hi trobareu la

nota punxant, el desig de fer mal, del «malabaveta» que fa servir la secció del diari d'ingrés i de trinxera.

* * *

No arribem a temps per parlar de l'estrena de la comèdia en quatre actes de Ramon Vinyes: «El Noble i l'Hostalera».

Tampoc tenim molt interès en fer-ho. Es tracta d'un company nostre, i els elogis podrien semblar interessats.

Ens plauria més fer comentaris als comentaris que es facin a l'obra amb motiu de la seva estrena.

* * *

Enriqueta Torres, una de les nostres millors actrius torna ésser a Barcelona.

Si tinguéssim teatre, Enriqueta Torres, hauria de formar en la primera renglera...

Com que no en tenim!...

* * *

Els russos han fet arribar fins a nos-

altres el nom dels seus autors: Tretjakov, Vsevolod Joanov, Kataev, Kirchon, Ofinoyenov, Tretjahov Alexis Tolstoi, Aganev.

Per què? Perquè es tracta d'autors que cerquen fer un teatre revolucionari. Són gent que encomana una inquietud i aquesta és la raó de la tafaeria que ens desperten, ells i l'art rus actual.

A Catalunya els crítics — parlem en conjunt—, demanen teatre feixugament conservador, aferradament burgès.

Crítics de diaris que volen passar per intellectuals,—ells i els diaris—, ús recomanen com a gran cosa la penúltima moda que recomanen els diaris conservadors francesos.

Gent que s'escriuixiria d'anar políticament al costat d'Hitler, literàriament va de bracet amb ell. Obretes de fer riure, cine blanc. I fora el teatre transcendental i l'obra revolucionària. D'un tot conforme amb els dictadors, no estan per històries ni contes. La gent ha de riure i callar. També les nostres glòries nacionals han d'assemblar-se amb l'Evers de «La Mondràgora» i de «Eros nu», l'eminent comerciant de literatura alemanya que avui ocupa en el seu país el lloc que han deixat buit tants autors alemanys eminents, des dels germans Monn fins a Remarque.

* * *

Al principal Palace no hi va ningú.

Alegrem-nos-en! Seria hora que ens comencéssim a treure del damunt l'imbècil revista madrilenya servida per les «moníssimas chicas» y els «Galleguitos» barroers que siguin.

Mai Barcelona havia comptat amb tants espectacles indesitjables. Ei, indesitjables per als qui estimem l'art!

WORK.

ESQUELLOTS

Què passa a Andorra?

Les tranquil·les i idíl·liques valls pirenenques s'han vist envaïdes pels gendarmes francesos sota el signe de *Liberté, Egalité, Fraternité* i del respecte a la llibertat dels pobles, que invocaven els invadits de 1914 i els invasors d'avui.

* * *

D'altra banda, els fins avui feliços habitants d'Andorra havien començat a sofrir la inevitable invasió murciana, contra la qual fracassèn tots els paranyes

Les petites indústries

—Tres pintes una pesseta.

i insecticides, i no saben per quin costat decantar-se, puix que per damunt de tot això hi ha els co-prínceps...

* * *

Els andorrans, que han temut tant que Catalunya els absorbís, han tingut la fatalitat que el seu país es cotitzés ara com una peça de canvi o de negoci.

El dia que s'hi descobreixi una mina de qualsevulla cosa de valor, encara que sigui d'or fals, els andorrans estaran perduts del tot...

I tot serà que els catalans poguem acompanyar-los en el sentiment!

* * *

I després d'Andorra... ¿què passa a Catalunya? Més ben dit, ¿què passa amb els trapassos?

Per un costat, el ministre de Marina, senyor Companys, diu que la seva impressió és que tot marxa bé, que no es presenta cap dificultat i que hem de mostrar-nos satisfets.

Per contra—i ara lligueu-ho—el conseller senyor Dencàs declara que mentre no vegi els recursos per a tirar endavant l'Estatut, no pot donar-se per satisfet.

* * *

¿I què diu a tot això, el senyor Marcel·lí Domingo, l'altre ministre català?

Ja ho digué fa anys Muñoz Seca: *Para festivo, Domingo!*

* * *

I a propòsit del senyor Marcel·lí Domingo. Ens podria dir l'home civil i civilitzat per damunt tot, quin fonament té la brama que corre de què hi ha qui estimula la celebració en les terres del Baix Ebre de les salvatges

«capeas», per tal que si són prohibides per les autoritats catalanes, sigui això un motiu de que les comarques tortosines volguessin desintegrar-se de Catalunya?

Només faltaria això!

* * *

La llei de vagabunds i malfactors—una obra admirable de la República—si s'aplica a fons i amb tota consciència, valdrà tant a Catalunya com si s'apliqués amb integritat l'Estatut.

Contribució a sanejar la nostra terra tant al carrer, com a la Generalitat i a l'Ajuntament, on hi ha també vagabunds i malfactors, ocupant alguns d'ells llocs de responsabilitat.

* * *

El senyor Ametlla ha confós el Govern civil de Barcelona amb una hamaca... i la paciència del ciutadà barceloní en un got d'orxata.

Vindrà l'hivern i l'hamaca es convertirà en un braser... i els barcelonins en uns tous i inofensius moniatos.

* * *

A Madrid els espanyolistes *inconsútils* ensenyen les dents i fins els *comprendsius* es treuen la careta.

¿Que us fa nosa Catalunya? Apa, som-hi, partim peres. Quedeu-vos els nostres ministres i us tornarem la vostra *pacotilla* (*immigrants, empleats, revistes, operetes, etc.*) i que cadascú llauri com li plagui.

Sigui dit amb permís dels amics de «La Rambla», que de tant en tant sembla que hagi adquirit la patent de la *conllevància*.

* * *

Compreu totes les setmanes

L'Esquella de la Torratxa

—En Paret sempre està torrat.

—No vols que ho estigui, si es passa el dia en els banys i no es mou de la bota?

Al poble republicà i catalanista se li deu aquesta reparació.

Volem els organismes oficials nets, els homes nets, els carrers nets, les consciències netes... A fora la brutícia, la que es fa a casa i la que ens aboquen a senallades els pobles germans (?) de la «Conllevància», única i sagrada!

Als lladres el poble només deu aplicar-los una llei. No cal anomenar-la.

* * *

Algun mal intencionat parla de la disposició dels nostres homes de govern per a escollir llocs d'esbarjo per a celebrar-hi les reunions magnes.

Núria, per a l'Estatut i la Torre de Jaume I, per als trapassos: S'Agaró, per a l'ordre públic...

¿Imitació de la Societat de les Nacions? Res d'això. Es continua un pla estratègic-social-gastronòmic, iniciat fa anys per l'immens Pere Corominas, que hauria fet un bon cardenal del Renaixement.

CLINICA GALLEGO

Vies urinaries - Matriu - Sífilis - Impotència - Diaterma - Raigs X

Director: Doctor J. RIU

Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9

18, Nou de la Rambla, 18

Diumenges, de 10 a 1

Per anuncis a "L'Esquella de la Torratxa"

Demaneu preus sense compromís a

Domenec Diumenge

Argentaria 6, 2.ª 2.º

Barcelona

Restaurant CASA JOAN

El més popular i acreditat

LA CASA DE LA PAELLA VALENCIANA
(Especialitat de la casa)

Rambla de Santa Mònica, 21 i 23

Telèfon 23692

LA REGLA

PERLAS "FEMI"

Marvellós producte de la ciència moderna
d'acció segura, sense perjudicar la salut

SUSPESA,
TORNA RAPIDAMENT
I SENSE PERILL AMB

De venda: Doctor Andreu, Segalà, Vicenç Ferrer i farmàcies

NOM DE GARANTIA

GANIVETERIA "ARTERO"

Casa assortida amb tota mena d'eines de tall
pròpies del ram perruquer.

Especialitzada en l'arranjament (buidatge) i
ajustament de navalles i màquines barberes.

Llibreria, 9 (prop de la Plaça de la República)

BARCELONA

FRONTÓ NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PELOTARIS

Si voleu passar una bona estona, aneu al Frontó Novetats

DETALLS PER PROGRAMES

ANUNCIEU

A

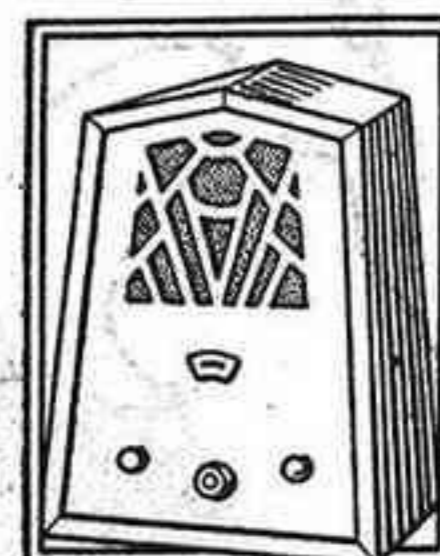
L'Esquella de
la Torratxa

ARMERIA·RADIOS

vender a plaça i al comptat

es
desitgen
agent

Barcelona-Gracia

F. Baró
Goya 11
Tel.
73497

G. ALOMAR

Vies urinaries. Curació més ràpida mitjançant el seu aparell elèctric
Balmes, 4. C. econòmica 5 ptes. de 12 a 3 i de 5 a 8. Fest. de 10 a 12

Llibreria Espanyola - Rafel López

Rambla del Mig, 20,

Barcelona

Telèfon 20160

Sebastià Puig

El poeta Cabanyes

Un tomo en 4.º amb el retrat del poeta

Preu: 7'50 ptes.

Dr. Ernst Baum

Las funciones sexuales

(Técnica e hígene del acto carnal perfecto)

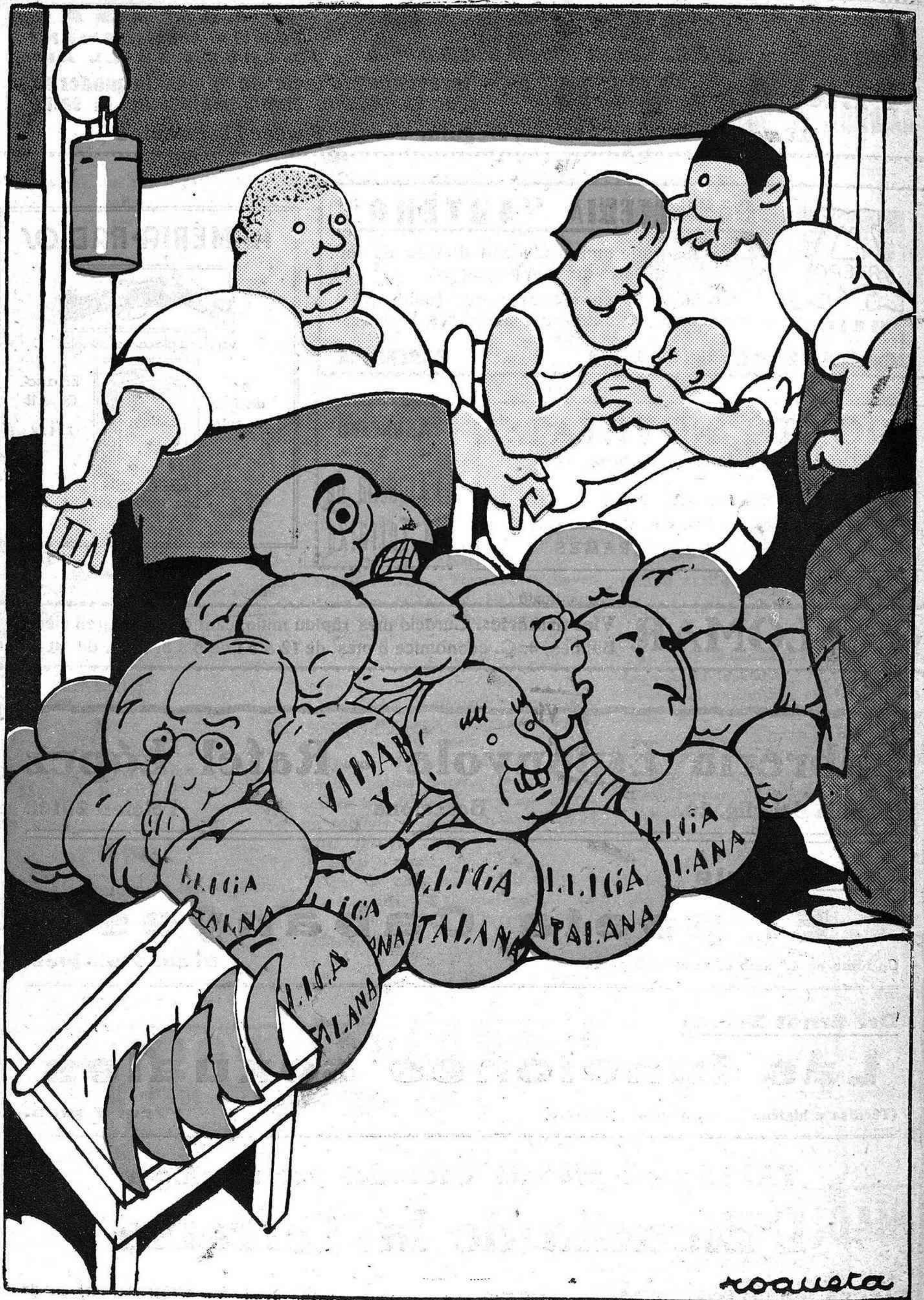
Preu: 7 ptes.

TAPES amb planxes daurades per a relligar

L'Esquella de la Torratxa

Tapes soles: 5'50 ptes.

Tapes i relligat: Ptes. 8

Fruita del temps

—Com va la venda, *Milio*?
—Ni a taix els volen.